

Số: 01/CT-BKHCN

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2020

CHỈ THỊ

Nâng cao năng lực khoa học và công nghệ nhằm tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội và đời sống nhân dân trong bối cảnh tác động của dịch COVID-19

Trước diễn biến phức tạp của dịch COVID-19, thực hiện chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, trong thời gian qua, ngành Khoa học và Công nghệ đã vào cuộc với tinh thần chủ động, kịp thời và trách nhiệm, qua đó đã có những đóng góp hiệu quả vào việc phòng, chống dịch COVID-19. Chỉ trong thời gian ngắn, chúng ta đã triển khai nghiên cứu, ứng dụng và chế tạo thành công bộ sinh phẩm real-time RT-PCR phát hiện vi-rút SARS-CoV-2 đáp ứng nhu cầu sử dụng trong nước và có năng lực xuất khẩu; triển khai theo quy trình đặc biệt các nghiên cứu về dịch tễ học, phác đồ điều trị, chế tạo robot và máy thở phục vụ tình huống ứng phó với các cấp độ dịch bùng phát; thu thập, tổng hợp các công bố khoa học quốc tế mới nhất về vi-rút SARS-CoV-2 để cung cấp cho các nhóm nghiên cứu tham khảo và hỗ trợ đặt hàng các nhiệm vụ nghiên cứu cấp thiết phục vụ phòng, chống dịch; phát huy nền tảng của Hệ tri thức Việt số hóa trong việc xây dựng bản đồ vùng dịch sử dụng Vmap, phát hiện những người có nguy cơ lây nhiễm tại các điểm du lịch; xây dựng phần mềm khai báo y tế; huy động hiệu quả mạng lưới đại diện khoa học và công nghệ tại các nước để kết nối các nhóm nghiên cứu và trao đổi, thử nghiệm các thiết bị, công nghệ và sản phẩm phòng, chống dịch; thúc đẩy hợp tác công - tư trong thực hiện các nhiệm vụ nghiên cứu.

Đồng thời, ngành Khoa học và Công nghệ cũng đã có những đóng góp cụ thể trong việc duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế của Quý I/2020 đạt 3,82% của Việt Nam (mức cao nhất của các quốc gia trong khu vực Đông Nam Á, theo đánh giá của Ngân hàng Thế giới ngày 31/3/2020).

Trong giai đoạn tới, bám sát chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ trong việc thực hiện mục tiêu kép về phòng, chống dịch và thúc đẩy phát triển kinh tế với tinh thần “*khó khăn gấp đôi thì cố gắng gấp ba*” nhằm duy trì, phục hồi các hoạt động sản xuất, kinh doanh trong thời gian có dịch và chuẩn bị sẵn sàng các điều kiện để thúc đẩy nền kinh tế phát triển mạnh sau khi dịch bệnh bị đẩy lùi;

đưa khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo đóng góp nhiều hơn nữa vào tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội và đời sống nhân dân, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ chỉ thị toàn ngành cùng thống nhất, tập trung tổ chức thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ sau:

I. NHIỆM VỤ CỤ THỂ

1. Thực hiện các nhiệm vụ phục vụ phòng, chống dịch COVID-19

a) Tiếp tục tập trung nghiên cứu, phát triển các sản phẩm phục vụ công tác phòng, chống dịch COVID-19. Hỗ trợ nghiên cứu các biện pháp phòng, chống dịch COVID-19 như: hoàn thiện phác đồ điều trị, sản xuất thuốc, vắc-xin, vật tư, thiết bị y tế. Nghiên cứu, hoàn thiện công nghệ và sản xuất robot hỗ trợ công việc của các nhân viên y tế, bác sĩ trong công tác khám, chữa bệnh và chăm sóc cho bệnh nhân nhiễm vi-rút SARS-CoV-2. Nghiên cứu đẩy mạnh ứng dụng các giải pháp trực tuyến phục vụ kinh tế - xã hội, đặc biệt trong giáo dục, y tế, tài chính, ngân hàng và quản trị sản xuất;

b) Chủ động phối hợp với Ban Chỉ đạo phòng chống dịch COVID-19 của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (Ban Chỉ đạo địa phương) thực hiện nghiêm các chỉ đạo của Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống dịch COVID-19 (Ban Chỉ đạo quốc gia).

2. Tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo

a) Nắm bắt, đánh giá những khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp khoa học và công nghệ, doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, doanh nghiệp công nghệ cao trong hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, trọng tâm là khó khăn trước mắt do tác động của dịch COVID-19 để có giải pháp hỗ trợ kịp thời;

b) Phối hợp chặt chẽ với Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương triển khai các giải pháp cụ thể để hỗ trợ doanh nghiệp trong việc duy trì hoạt động sản xuất, nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, hàng hóa; hỗ trợ tra cứu thông tin, hoàn thiện sáng chế; tư vấn thủ tục đăng ký bảo hộ sáng chế; hỗ trợ hoạt động đổi mới và ứng dụng công nghệ;

c) Đẩy nhanh việc triển khai, áp dụng và quản lý hệ thống truy xuất nguồn gốc phục vụ doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp trong lĩnh vực nông nghiệp, doanh nghiệp sản xuất hàng hóa, nông sản phục vụ xuất khẩu.

d) Tập trung triển khai các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu của ngành khoa học và công nghệ thực hiện Nghị quyết số 50/NQ-CP ngày 17/4/2020 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27/9/2019 của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

3. Xây dựng nội dung, định hướng khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong văn kiện Đại hội đảng bộ và quy hoạch các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; xây dựng kế hoạch hoạt động khoa học và công nghệ năm 2021 và giai đoạn 2021-2025

a) Tham mưu cho Tỉnh ủy/Thành ủy về nội dung khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong văn kiện Đại hội đảng bộ và quy hoạch các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trên cơ sở bám sát các quan điểm, mục tiêu, phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp trong dự thảo Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021-2030, dự thảo Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025, đồng thời phù hợp với tình hình và điều kiện phát triển của địa phương để khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo thực sự là động lực cho sự tăng trưởng kinh tế - xã hội của địa phương trong thời gian tới;

b) Triển khai xây dựng kế hoạch hoạt động khoa học và công nghệ năm 2021 và giai đoạn 2021-2025 bám sát nhiệm vụ trọng tâm của ngành Khoa học và Công nghệ và các nội dung được đề ra trong Nghị quyết Đại hội đảng bộ, quy hoạch của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Vụ Khoa học và công nghệ các ngành kinh tế - kỹ thuật, Vụ Công nghệ cao, Ban Quản lý Khu Công nghệ cao Hòa Lạc

a) Chủ trì tổ chức triển khai các nhiệm vụ khoa học và công nghệ, chủ động tham mưu đề xuất đặt hàng các tổ chức, doanh nghiệp, viện, trường, nhà khoa học nghiên cứu sản xuất vắc-xin dự phòng COVID-19; nghiên cứu sản xuất kháng thể đơn dòng phục vụ chẩn đoán và điều trị COVID-19; nghiên cứu sản xuất một số thiết bị, vật tư phục vụ điều trị, dự phòng COVID-19 như: máy thở, hệ thống khử trùng; nghiên cứu sản xuất robot phục vụ tại bệnh viện để hạn chế lây nhiễm cho nhân viên y tế và người phục vụ (robot hỗ trợ điều trị; robot lau sàn nhà, khử khuẩn; robot vận chuyển cơm, thuốc cho bệnh nhân;...);

b) Tập trung hỗ trợ các hoạt động nghiên cứu, ứng dụng công nghệ nhằm phát triển các sản phẩm, dịch vụ, giải pháp phục vụ ngành y tế (y tế từ xa, hỗ trợ tư vấn); chuyển đổi số trong doanh nghiệp; giáo dục (học trực tuyến, thư viện số); du lịch thông minh; tài chính, ngân hàng (thanh toán không dùng tiền mặt, thương mại điện tử); dịch vụ logistics; các sản phẩm, giải pháp đảm bảo an toàn, an ninh mạng;

c) Thúc đẩy các giải pháp hỗ trợ các địa phương, các doanh nghiệp đón nhận luồng dịch chuyển đầu tư công nghệ cao, công nghệ tiên tiến từ các quốc gia phát triển vào Việt Nam, đặc biệt là đầu tư vào Khu Công nghệ cao Hòa Lạc.

2. Vụ Kế hoạch - Tài chính, Vụ Phát triển khoa học và công nghệ địa phương, Học viện Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo

a) Hướng dẫn các bộ, ngành, cơ quan trung ương xây dựng kế hoạch hoạt động khoa học và công nghệ năm 2021 và giai đoạn 2021-2025 bám sát các nội dung trọng tâm tại Đề án tái cơ cấu các chương trình khoa học và công nghệ quốc gia; dự thảo Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025;

b) Hướng dẫn các Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tham mưu các nội dung về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong văn kiện Đại hội đảng bộ tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trên cơ sở bám sát các quan điểm, mục tiêu, phương hướng nhiệm vụ và giải pháp trong dự thảo Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021-2030, dự thảo Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 và phù hợp với tình hình thực tiễn tại địa phương.

3. Vụ Đánh giá, Thẩm định và Giám định công nghệ

Chủ động phối hợp với các bộ, ngành, địa phương và Hội đồng thẩm định nhiệm vụ lập quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045 đưa nội dung khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo vào quy hoạch các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

4. Vụ Hợp tác quốc tế

a) Chủ trì nghiên cứu, kịp thời phổ biến kinh nghiệm quốc tế về cách thức kiểm soát dịch bệnh của các quốc gia, vùng lãnh thổ đã thực hiện hiệu quả trong thời gian dịch bệnh bùng phát như: áp dụng thử nghiệm robot nối mạng 5G làm nhiệm vụ kiểm tra thân nhiệt, phát thuốc, hướng dẫn các quy định và khử trùng ở bệnh viện; lựa chọn một số phác đồ có hiệu quả trong điều trị;

b) Đề xuất triển khai các sáng kiến kết nối hợp tác nghiên cứu, hỗ trợ kỹ thuật, chuyển giao công nghệ vào Việt Nam và giới thiệu, quảng bá sản phẩm phòng chống dịch COVID-19 do Việt Nam nghiên cứu, chế tạo thành công ra khu vực và thế giới.

5. Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng

a) Phối hợp với các đơn vị liên quan của Bộ Y tế xây dựng tiêu chuẩn, quy chuẩn đối với các trang thiết bị y tế, máy xét nghiệm, khẩu trang chuyên dụng,... phục vụ cho công tác phòng, chống dịch COVID-19;

b) Làm đầu mối phối hợp với các hiệp hội (Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam, Hội Mã số mã vạch Việt Nam, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam), Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn, hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ và vừa triển khai hệ thống truy xuất nguồn gốc, hệ thống quản lý rủi ro đối với sản phẩm, hàng hóa, đặc biệt là nông sản để phục vụ xuất khẩu;

c) Đẩy mạnh thực hiện các biện pháp quản lý, kỹ thuật về tiêu chuẩn đo lường chất lượng để hỗ trợ các doanh nghiệp nâng cao năng suất, chất lượng, đảm bảo đo lường, nhằm sớm phục hồi và phát triển sản xuất kinh doanh trong và sau khi hết dịch COVID-19;

d) Triển khai hỗ trợ tổ chức, doanh nghiệp phục hồi, tăng trưởng năng suất trong và sau dịch COVID-19 thông qua đào tạo hướng dẫn thực hành và hệ thống chuyên gia tư vấn dựa trên ứng dụng nền tảng số.

6. Cục Sở hữu trí tuệ, Viện Nghiên cứu sáng chế và khai thác công nghệ

a) Kịp thời hướng dẫn các bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện Chiến lược Sở hữu trí tuệ đến năm 2030;

b) Nghiên cứu giải pháp để hướng dẫn các viện nghiên cứu, trường đại học, doanh nghiệp thực hiện các thủ tục đăng ký xác lập quyền sở hữu công nghiệp đối với các giải pháp, công nghệ, sản phẩm phục vụ phòng, chống dịch COVID-19;

c) Chủ trì phối hợp với Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam, Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tra cứu thông tin sáng chế, hoàn thiện công nghệ và tư vấn thủ tục đăng ký xác lập quyền sở hữu công nghiệp.

7. Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ

Chủ trì nghiên cứu, tổng hợp, đánh giá thực trạng hoạt động đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp, từ đó đề xuất chính sách, giải pháp nhằm hỗ trợ doanh nghiệp đẩy mạnh hoạt động đổi mới sáng tạo, nâng cao năng lực công nghệ để nâng cao năng suất, chất lượng và sức cạnh tranh của sản phẩm, hàng hoá và dịch vụ trên thị trường.

8. Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia

Chủ động tổng hợp, cập nhật các bài nghiên cứu mới về phòng, chống dịch COVID-19 trên thế giới và trong nước được xuất bản trên những cơ sở dữ liệu học thuật chính thống để đăng trên Cổng thông tin điện tử của Bộ và của Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia, phục vụ các nhà khoa học, các nhà quản lý, các y, bác sỹ tham khảo trong công tác nghiên cứu, phòng chống dịch và chữa bệnh.

9. Cục Ứng dụng và phát triển công nghệ

Hướng dẫn các Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổ chức nắm bắt trình độ, năng lực công nghệ trong các ngành, lĩnh vực, từ đó đề xuất chính sách, giải pháp hỗ trợ nâng cao trình độ và năng lực công nghệ của doanh nghiệp, của ngành, lĩnh vực và địa phương.

10. Trung tâm Công nghệ thông tin

Tăng cường phổ biến, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị sử dụng các nền tảng, giải pháp họp, hội nghị trực tuyến, văn phòng làm việc trực tuyến đảm bảo các hoạt động, kế hoạch của ngành được triển khai đúng tiến độ trước bối cảnh dịch COVID-19 diễn biến phức tạp.

11. Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

a) Chủ động tham mưu cho Tỉnh ủy, Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ban hành giải pháp, cơ chế, chính sách tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp khoa học và công nghệ, doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, doanh nghiệp công nghệ cao duy trì sản xuất trong điều kiện phòng, chống dịch COVID-19 và phục hồi nhanh chóng sau khi hết dịch;

b) Tổ chức thực hiện các nhiệm vụ khoa học và công nghệ hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới công nghệ, áp dụng quy trình quản lý theo tiêu chuẩn đo lường chất lượng, truy xuất nguồn gốc và nâng cao năng suất chất lượng sản phẩm hàng hóa.

12. Các đơn vị quản lý nhà nước trực thuộc Bộ, đơn vị đầu mối quản lý khoa học và công nghệ của các bộ, ngành, cơ quan trung ương, Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

a) Tập trung rà soát, đề xuất các nhiệm vụ, giải pháp để tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy ứng dụng khoa học và công nghệ phục vụ phát triển các ngành, lĩnh vực và địa phương;

b) Khẩn trương rà soát, đánh giá việc thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về khoa học và công nghệ và pháp luật liên quan để đề xuất các nội dung cụ thể cần sửa đổi, bổ sung nhằm tháo gỡ khó khăn, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp phát triển nhằm phát huy vai trò trung tâm của doanh nghiệp trong hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia;

c) Tăng cường tuyên truyền về công tác phòng, chống dịch COVID-19, cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác, kịp thời, đúng định hướng về kết quả hoạt động khoa học và công nghệ trong công tác phòng, chống dịch COVID-19 của Việt Nam.

Trên đây là chỉ thị của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ, yêu cầu toàn thể các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành khẩn trương quán triệt, tổ chức triển khai.

Đồng thời, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ yêu cầu các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành tiếp tục tập trung thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp để cải cách mạnh mẽ thủ tục hành chính, cải thiện môi trường kinh doanh, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp phát triển dựa trên khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- Bộ trưởng và các Thứ trưởng;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ;
- Sở KH&CN các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Cơ quan Trung ương của các Hội, Hiệp hội;
- Công thông tin điện tử Bộ KH&CN, Báo Vnexpress;
- Lưu: VT, VP (200b).

BỘ TRƯỞNG

Chu Ngọc Anh